

Remissvar

2050 Consulting AB

Till: Justitiedepartementet

Datum: Augusti 2026

Remiss: SOU 2026:27 – Lättnader i kraven på hållbarhetsrapportering

Remissvar från 2050 Consulting AB

Sammanfattning av vår ståndpunkt

2050 Consulting AB lyfter i detta remissvar fram våra synpunkter på delbetänkandet SOU 2026:27. Vi välkomnar att utredningen arbetar inom ramen för EU:s ändringsdirektiv, men vi vill tydligt markera att de föreslagna ändringarna innebär en påtaglig urholkning av information jämfört med både nuvarande lagstiftning och det regelverk som gällde innan CSRD. Det räcker inte att genomföra direktivets minimikrav när konsekvensen är att svenska företags hållbarhetsrapportering i praktiken urholkas.

Vår samlade bedömning är att förslagen försvagar de informationsflöden som investerare, banker, kunder och andra marknadsaktörer behöver för att bedöma hållbarhetsrelaterade risker och möjligheter. Samtidigt skapar de snabba förändringarna i regelverket osäkerhet för företag som redan investerat i rapporteringsprocesser, system och kompetens.

1. Färre bolag omfattas jämfört med både CSRD och NFRD

Utredningens förslag innebär att enbart ca 150–200 svenska företag kommer att omfattas av kravet på hållbarhetsrapportering. Det är ett påtagligt lägre antal än de företag som rapporterade under de tidigare kraven i årsredovisningslagen, från det tidigare direktivet NFRD. Visserligen var kvalitetskraven lägre under NFRD, men den bredare rapporteringen gav ändå marknadentillgång till information om ett stort antal företags miljömässiga och sociala påverkan.

Det bör dessutom beaktas att de företag som även fortsättningsvis kommer att omfattas av rapporteringskravet, de ca 150–200 allra största bolagen, generellt redan sedan lång tid tillbaka haft omfattande hållbarhetsrapportering, långt före CSRD:s ikraftträdande. Förbättringarna jämfört med tidigare lagstiftning blir därmed marginella. Den verkliga förlusten är att de tusentals medelstora företag som rapporterade under ÅRL:s tidigare regler nu undantas helt, utan att det tillförs något alternativ av motsvarande kvalitet och jämförbarhet. Vår bedömning blir därför att målet med lagstiftningen, att öka transparensen och förbättra informationsflödet till marknaden, inte uppnås.

Vi konstaterar att förslaget, trots att CSRD trädde i kraft med syfte att höja ambitionsnivån i Europas hållbarhetsrapportering, i praktiken innebär att Sverige hamnar på en lägre ambitionsnivå än före CSRD.

I utredningens konsekvensbeskrivning står det att "tillgången till hållbarhetsinformation bedöms minska" och att "detta kan vara negativt för bl.a. sparare och investerare samt civilsamhället". Vi delar den bedömningen och menar att den bör vägas tyngre i den slutliga avvägningen.

2. Hållbarhetsrapporteringens roll som drivkraft i den gröna omställningen

Hållbarhetsrapporteringen spelar en avgörande roll för att ge intressenter insyn i verksamhetens hållbarhetspåverkan, den ska möjliggöra en styrning av kapital mot hållbara investeringar och göra hållbarhetsrelaterade risker synliga för finansmarknaderna. Det är den uttryckliga syftesbeskrivningen i både CSRD och SFDR, och det är grunden till att vi överhuvudtaget reglerar området.

Rapporteringen fyller även en viktig funktion för företagen själva: den skapar struktur för att förstå och kommunicera de egna hållbarhetsriskerna och -möjligheterna samt förbereda sig och bygga resiliens för dem. För kunder, investerare och affärspartners är systematisk och jämförbar hållbarhetsdata ett avgörande underlag i bedömningen av ett företags riskprofil och framtidsutsikter. När antalet rapporterande företag minskar drastiskt förlorar dessa aktörer sin informationsbas, vilket direkt påverkar förmågan att identifiera och prissätta hållbarhetsrelaterade risker. Detta i sin tur påverkar konkurrenskraft och möjlighet att attrahera investerare.

När färre företag rapporterar riskerar finansiella institutioner att förlora det underlag de behöver för att uppfylla sina egna hållbarhets- och rapporteringskrav. EU:s taxonomiförordning, SFDR och bankernas kreditriskanalyser är alla beroende av jämförbar och tillförlitlig hållbarhetsinformation från företagen i sina portföljer. Minskar antalet rapporterande företag kraftigt, utan att det kompenseras av likvärdig frivillig rapportering, riskerar kapitalmarknaden att förlora den transparens som krävs för att prissätta hållbarhetsrelaterade risker och möjligheter.

3. Regleringssvängningar är ett allvarligt problem

Många svenska företag har de senaste åren investerat avsevärda resurser i att bygga processer, system och intern kompetens för CSRD-rapportering. Att dessa företag nu, i några fall innan de ens hunnit leverera sin första rapport, undantas från kravet skapar:

- Onödig kostnad för investeringar som inte längre krävs.
- Osäkerhet om vad som gäller – och rädsla för ytterligare förändringar.
- Incitamentsproblem: företag som byggde upp rapporteringskapacitet straffas jämfört med dem som avvaktade.

Vi menar att omfattande förändringar av regelverket på ett så grundläggande område riskerar att undergräva företagets förtroende för lagstiftningsprocessen. Många företag har under de senaste åren gjort betydande investeringar i processer, system och kompetens för att uppfylla de krav som nu föreslås tas bort. När regelverken förändras kort efter att sådana investeringar genomförts riskerar det att skapa osäkerhet och minska viljan att investera i framtida omställnings- och regelefterlevnadsarbete. Regelverket bör därför präglas av långsiktighet och förutsebarhet.

4. Frivillig rapportering kompenserar inte fullt ut

Utredningen antar att frivillig rapportering delvis kommer att fylla gapet. Vi delar uppfattningen att frivilliga standarder och incitament för rapportering är värdefulla, men det räcker inte. Frivillig rapportering ger varken den systematik, jämförbarhet eller det oberoende granskningskrav som obligatorisk rapportering ger. Det är just dessa egenskaper som gör hållbarhetsdata användbar för kapitalmarknaden.

Till detta ska läggas att ett system som förlitar sig på frivillig rapportering med stor sannolikhet kommer att resultera i ett fragmenterat och svårnavigerat rapporteringslandskap. Vilken standard ska frivilliga rapportörer följa? ESRS-inspirerade ramverk? Den frivilliga standarden (vilken av många svenska bolag anses vara för enkel jämfört med intressentförväntningar) med egna tillägg? GRI eller andra internationella standarder? I frånvaron av ett enhetligt krav riskerar vi att få en mångfald av rapporteringsformat som motverkar jämförbarhet och gör hållbarhetsinformationen mindre användbar för investerare, banker, kunder och andra intressenter.

5. Konkreta synpunkter

- Tröskelvärdena bör sättas lägre än vad som föreslås, för att behålla en bredare rapporteringskrets än under NFRD.
- Sverige bör inte inta en minimalistisk hållning till vad direktivet tillåter. Ambitionen bör vara att ligga i framkant, inte på miniminivå, för att säkerställa konkurrenskraftiga bolag som är attraktiva för investeringar ur ett internationellt perspektiv.
- Starka incitament och stöd för frivillig rapportering är positivt, men kan inte ersätta lagstadgad skyldighet för större företag där informationen har tydlig betydelse för marknadens beslutsfattande.
- Stabiliteten i regelverket bör prioriteras. Företag som redan investerat i processer, system och kompetens för CSRD-rapportering bör inte mötas av snabba regeländringar som gör dessa investeringar mindre relevanta.

2050 Consulting välkomnar förändringar som gör hållbarhetsrapporteringen mer kostnadseffektiv och ändamålsenlig. Effektiviseringar får dock inte komma på bekostnad av rapporteringens användbarhet för de aktörer som behöver hållbarhetsinformation för att fatta beslut.

Sverige har möjlighet att sätta en högre ambitionsnivå än miniminivån och bör använda den möjligheten för att stärka transparensen, kapitalmarknadens funktionssätt och svenska företags långsiktiga konkurrenskraft.